

PAWILON POLSKI W WENECJI

Revisione

Katarzyna Roj

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 17 Międzynarodowej Wystawie Architektury
w Wenecji w 2020 r.

GODŁO: 808186

REVISIONE

KURATORSKI PROJEKT WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM
NA 17. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE ARCHITEKTURY W WENECJI W 2020 ROKU

KONCEPCJA WYSTAWY

W obliczu globalnego kryzysu, którego głównym faktorem są gwałtowne zmiany klimatu, poszukiwane są rozwiązania gwarantujące równą dystrybucję dóbr i narzędzi do realizacji potrzeb zarówno osobistych, jak i zbiorowych. Każdy kryzys, jak przekonują facylitatorzy, zawiera w sobie potencjał rozwoju, wymaga to jednak wspólnego wysiłku i nowego kontraktu społecznego, opartego na weryfikacji istniejącego porządku. Nowa rzeczywistość rzuca wyzwanie szczególnie dyscyplinom projektowym. Potrzebujemy maksymalnej dostępności do dóbr publicznych, poprawy dobrostanu jednostek i całych ekosystemów, uczciwej infrastruktury miejskiej, minimalizującej konsekwencje przeludnienia, gwałtownych wyładowań atmosferycznych i społecznych podziałów. Jesteśmy w punkcie krytycznym, ale dostrzeżmy w tym również szansę na przewartościowanie swoich potrzeb i instrumentów do ich realizacji. Wymaga to weryfikacji naszych poglądów i przyzwyczajęń. Inspirować się ekonomią obiegu zamkniętego, której celem jest przeformułowanie systemów produkcji, spojrzmy na nasze dziedzictwa i kapitał intelektualny jak na zasób, który możemy wykorzystać do wypracowywania nowych rozwiązań.

Impulsem do napisania scenariusza non-obiektowej wystawy REVISIONE była refleksja nad praktykami rewitalizacji budynków modernistycznych i socmodernistycznych w Polsce. Dostrzegliśmy w działaniach tych niebezpieczne pęknięcie, polegające na zbytnej koncentracji wokół walorów formalnych tych założeń. W modernizmie fascynuje nas obietnica poprawy jakości życia i demokratyzacja dostępu do wypracowanych narzędzi. Widzimy w nim nie styl, lecz instrumentarium, dezyderatę, system wartości, wobec którego estetyka jest tylko wypadkową zastosowanych rozwiązań. Nie forma dla formy, lecz działanie jest stawką, którą podbili moderniści. Proponujemy więc rewizję działań oraz powrót do rudymenarnych założeń programów modernizacyjnych, jako pakiet wyjściowy do mediowania z globalnym kryzysem.

Aby zaprojektować dobrą przyszłość należy porzucić obsesję przeszłości wyrażaną w formalnym odtwarzaniu dawnych stylów i skoncentrować się na diagnozowaniu cech i jakości, które architektura powinna posiadać. Potrzebne nam ustawodawstwo i silna motywacja do tworzenia przestrzeni dla wspólnot, opartych, jak pisze Hashim Sarkis, na „równości, integracji społecznej i przestrzennej tożsamości”. Potrzebujemy wyraźnej komunikacji tych wartości i solidarności środowisk projektowych, również w obliczu nowych polityk miejskich. W 2020 roku w kilkudziesięciu największych polskich miastach zaczną obowiązywać miejskie plany adaptacji do zmian klimatu. Te strategiczne dokumenty tworzą potencjał do regulacji inwazyjnego zabudowywania miast, ale też do wypracowania planu miejskiej rezyliencji oraz realizacji społecznych potrzeb. Wśród nich, wciąż w pierwszym rzędzie – niezaprzeczalnie – znajduje się prawo do światła, zieleni i powietrza. Jakości te są sercem wystawy REVISIONE.

SCENARIUSZ WYSTAWY

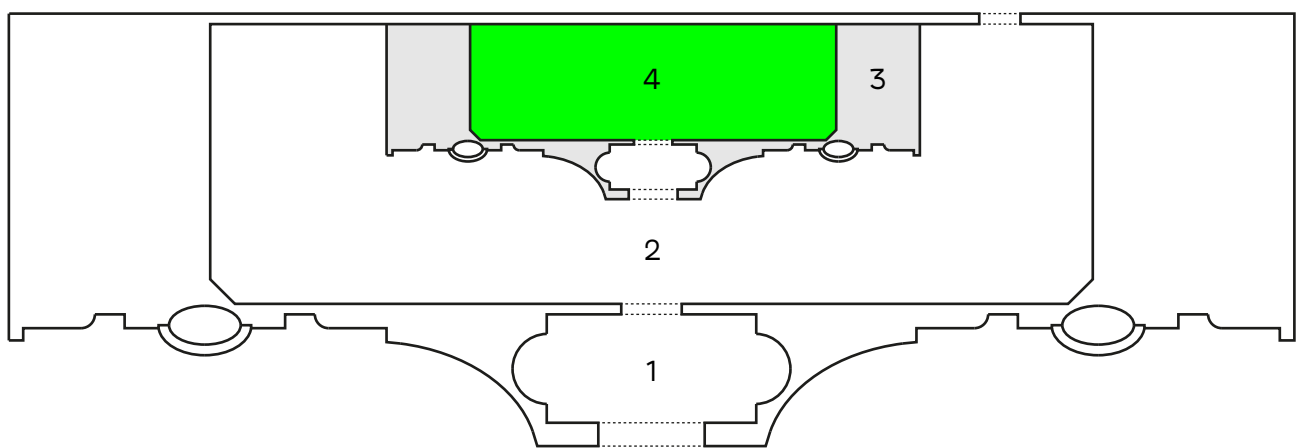
Wystawa REVISIONE jest non-objektową interwencją w przestrzeni Pawilonu Polonia. Polega na umieszczeniu we wnętrzu jego pomniejszonej kopii, symbolizującej bezsensowne powielanie przeszłości bez analizowania jej wartości. Decyzja ta definiuje dwie przestrzenie wystawy: strefę pomiędzy pawilonami oraz przestrzeń we wnętrzu pomniejszonego pawilonu.

Przestrzeń pomiędzy wnętrzem kopii a wewnętrznymi ścianami galerii zapełni graficzno-tekstowy poemat o jakościach proklamowanych przez programy modernistyczne. Chcielibyśmy wytworzyć atmosferę malowidła w jaskini; zależy nam by materiał tekstowy wykorzystany do stworzenia poematu był rodzajem ahistorycznego montażu, którego celem nie jest koncentracja na bibliografii, lecz na intelektualnych propozycjach, rozumianych jako forma cywilizacyjnego zasobu. Pragniemy, by ich odbiór był intuicyjny dla widzów i w ten sposób tworzył inspirację.

Wnętrze pomniejszonego pawilonu to energetyzujący pokój komunikujący modernistyczne jakości: słońce, powietrze i zieleń. Nie jesteśmy bowiem pesymistami – krytyczny gest powtórzenia chcemy wyprowadzić w propozycję pozytywną. Płaszczyzny wnętrza (zieleń – posadzka; powietrze – ściany; słońce – sufit) tworzą u nas rodzaj świetlistych ekranów, promieniujących kolorami żółtym, niebieskim i zielonym. Abstrakcyjne pomieszczenie komunikuje jakości architektury przyszłości, a nie jej formę; tworzy rodzaj azylu dla jednostki, tworząc jednocześnie bezpieczny kontekst dla formułowania się grup wspólnotowych, do których będą zachęcani widzowie.

Instalacja ta komunikuje wartości, które przedstawia graficzno-tekstowy poemat – jakości dobrostanu i zostanie zbudowana zgodnie z zasadami poszanowania zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu i wymiany.

Wystawie towarzyszyć będzie publikacja, zrywająca z tradycją tzw. readerów do wystaw, proponując redakcję stricte ikonograficzną, będącą kontynuacją wizualno-tekstowego poematu na ścianie. W trakcie trwania wystawy planowane są performatywne interwencje, podkreślające wspólnotowy charakter projektu.

rzut pawilonu

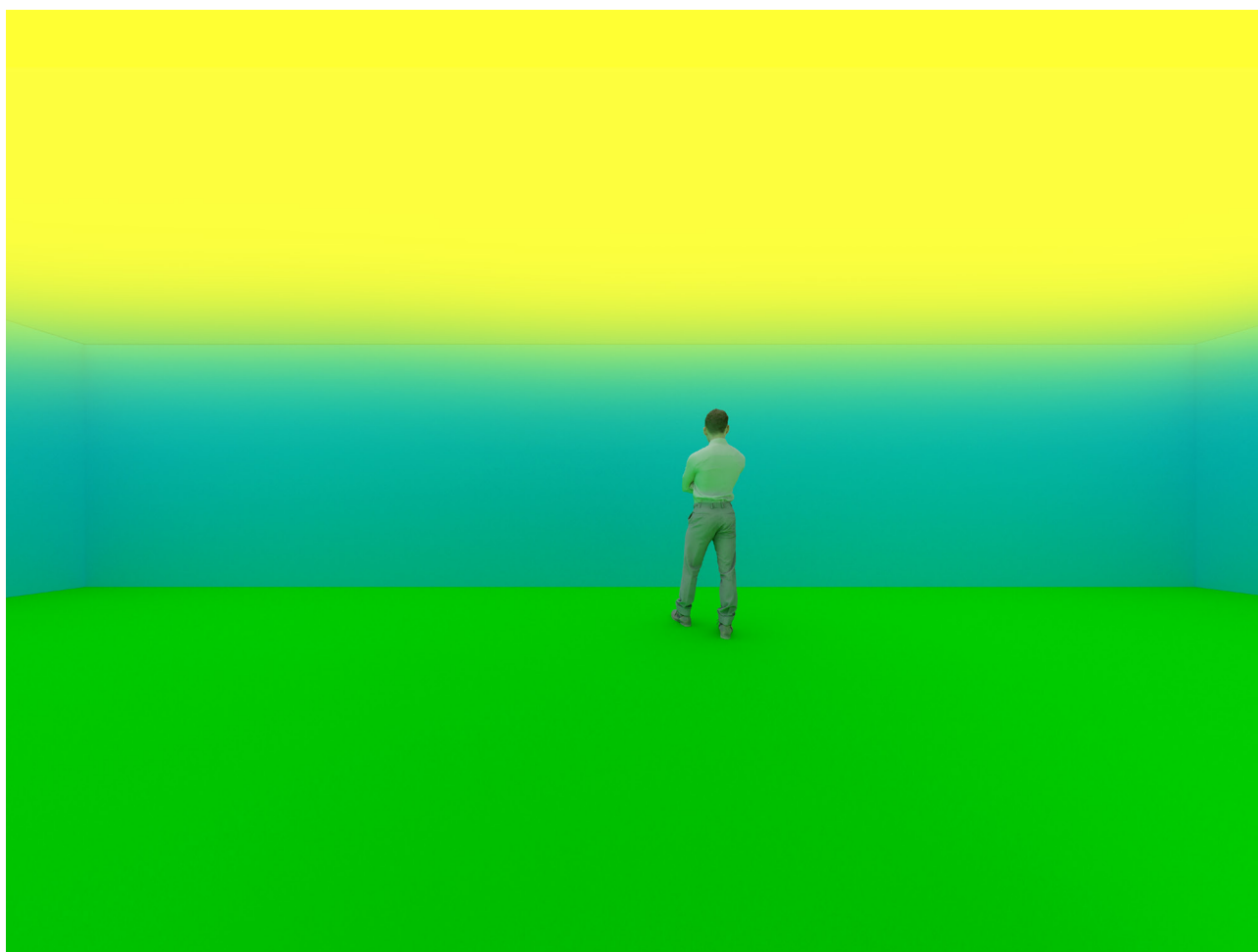
1. przedsionek z wstępem kuratorskim
2. istniejące ściany galerii oraz ściany zewnętrzne kopii Pawilonu Polonia wypełnione graficzno-tekstowym poematem o jakościach proklamowanych przez programy modernistyczne
3. pomniejszona kopia Pawilonu Polonia, symbolizująca bezsensowne powielanie przeszłości bez analizowania jej wartości
4. energetyzujący pokój komunikujący modernistyczne jakości: słońce, powietrze i zieleni

widok z zewnątrz Pawilonu Polonia

widok przestrzeni pomiędzy ścianami galerii a kopią Pawilonu Polonia

widok wnętrza kopii Pawilonu Polonia

SKRÓCONY SCENARIUSZ WYSTAWY

Wystawa REVISIONE jest non-objektową interwencją w przestrzeni Pawilonu Polonia. Polega na umieszczeniu we wnętrzu jego pomniejszonej kopii, symbolizującej bezsensowne powielanie przeszłości bez analizowania jej wartości. Decyzja ta definiuje dwie przestrzenie wystawy: strefę pomiędzy pawilonami oraz przestrzeń we wnętrzu pomniejszonego pawilonu.

Przestrzeń pomiędzy wnętrzem kopii a wewnętrznymi ścianami galerii zapełni graficzno-tekstowy poemat o jakościach proklamowanych przez programy modernistyczne. Chcielibyśmy wytworzyć atmosferę malowidła w jaskini; zależy nam by materiał tekstowy wykorzystany do stworzenia poematu był rodzajem ahistorycznego montażu, którego celem nie jest koncentracja na bibliografii, lecz na intelektualnych propozycjach, rozumianych jako forma cywilizacyjnego zasobu. Pragniemy, by ich odbiór był intuicyjny dla widzów i w ten sposób tworzył inspirację.

Wnętrze pomniejszonego pawilonu to energetyzujący pokój komunikujący modernistyczne jakości: słońce, powietrze i zieleń. Nie jesteśmy bowiem pesymistami – krytyczny gest powtórzenia chcemy wyprowadzić w propozycję pozytywną. Płaszczyzny wnętrza (zieleń – posadzka; powietrze – ściany; słońce – sufit) tworzą u nas rodzaj świetlistych ekranów, promieniujących kolorami żółtym, niebieskim i zielonym. Abstrakcyjne pomieszczenie komunikuje jakości architektury przyszłości, a nie jej formę; tworzy rodzaj azylu dla jednostki, tworząc jednocześnie bezpieczny kontekst dla formułowania się grup wspólnotowych, do których będą zachęcani widzowie.

Instalacja ta komunikuje wartości, które przedstawia graficzno-tekstowy poemat – jakości dobrostanu i zostanie zbudowana zgodnie z zasadami poszanowania zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu i wymiany.

CONCEPT OF THE EXHIBITION

In the light of the global crisis, whose main factor is the sharp climate change, solutions are sought guaranteeing an even distribution of goods and tools needed for fulfilling both individual and collective needs. As the facilitators claim, every crisis has the potential for development, but it requires a joint effort and a new social contract based on a verification of the existing order. The new reality especially challenges the design disciplines. We need maximum access to public goods, improvement in well-being of individuals and entire ecosystems, fair urban infrastructure minimizing the consequences of overpopulation, violent weather phenomena and social divisions. We are at a critical juncture, but let us also see in it a chance for re-evaluating our needs and instruments to fulfill them. It requires a verification of our views and habits. Inspired by the circular economy, whose aim is to reformulate production systems, let us see our heritage and intellectual capital as resources which we can use to come up with new solutions.

What triggered the idea of the non-objective exhibition REVISIONE was a reflection on the practice of revitalization of modernist and socialist-modernist buildings in Poland. We noticed a dangerous crack in those actions, which concentrated too much on the formal aspects of the idea. What fascinates us in modernism is the promise of a better life and democratization of access to existing tools. We do not see the style but rather the instrumentarium, desiderata, a system of values in which aesthetics is but a resultant of the solutions used. Not form for the form's sake but rather action is the stake the modernists raised. We therefore propose a revision of the actions and return to the rudimentary principles of modernization programmes as a start-up package for mediating the global crisis.

In order to design a good future, one must reject the obsession with the past expressed by formally replicating former styles, and concentrate on diagnosing features and qualities which architecture should display. We need legislation and a strong motivation to create spaces for communities based on what Hashim Sarkis calls "equity, social inclusion and spatial identity". We need clear communication of these values and solidarity of the design community, also in the light of the new urban policies. In 2020, dozens of the biggest cities in Poland will implement urban programmes of adaptation to the climate change. These strategic documents potentially regulate an invasive regulation of cities, but also prepare a plan of urban resilience and fulfillment of social needs. One of them, still of paramount importance – indisputably – is the right of access to light, greenery and air. These rights are at the heart of the REVISIONE exhibition.

SUMMARY OF THE EXHIBITION PROJECT

The REVISIONE exhibition is a non-object intervention within the Polonia Pavilion space. The idea is to place its own scaled-down copy inside it, symbolizing a pointless reproduction of the past without analysing its value. The decision defines two spaces of the exhibition: the zone between the pavilions and the space inside the reduced-scale pavilion.

The space between the inside of the copy and the inner walls of the gallery will be filled by a graphic-text poem on the values proclaimed by modernist programmes. We would like to create an atmosphere of a cave-wall painting. We want the text material used for the poem to be a kind of an ahistorical montage whose aim is not to concentrate on the bibliography but intellectual propositions understood as a form of civilizational resources. We would like their reception to be intuitive for the viewers, thus creating scope for inspiration.

The interior of the scaled-down pavilion is an energizing room communicating modernist values: the sun, air and greenery. Because we are not pessimists, we want to turn the critical gesture of repetition into a positive proposition. The surfaces of the interior (greenery – the flooring; air – the walls; sun – the ceiling) constitute a kind of glowing screens, radiating yellow, blue and green colours. The abstract interior communicates qualities of future architecture rather than its form; it creates a sort of asylum for the individual, at the same time forming a safe context for the formulation of communities the viewers will be encouraged to make.

The installation communicates values which the graphic-text poem presents – qualities of well-being, built according to the principles of sustainable development, fair trade and exchange.

The exhibition will be accompanied by a publication which breaks with the tradition of catalogues, offering a purely iconographic issue continuing the visual-textual poem on the wall. Performance interventions are planned in the course of the exhibition, emphasizing the community nature of the project.